

STOCKHOLMS UNIVERSITET
Psykologiska institutionen
Psykoteraeutprogrammet

Vetenskapsteori och forskningsmetodik i psykoterapi II, 4 hp

Kursanvisningar och schema för "Vecka 2", vårterminen 2025 (PTU23, termin 4)

Specialistutbildningen för psykologer

Kursansvariga

Björn Philips, professor
Bjorn.philips@psychology.su.se
Tel: 08-162010
Albano, hus 4, plan 4

Nora Choque Olsson, docent & lektor
nora.choque-olsson@psychology.su.se
Tel: 08-16 39 44
Albano, hus 4, plan 4

Lärandemål

Efter genomgången delkurs skall studenten kunna:

- Visa insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete samt ha kunskap om samband mellan vetenskap och beprövad erfarenhet och sambandets betydelse för yrkesutövningen.
- Redogöra för och reflektera över etiska frågor i psykoterapiforskning.
- Kritiskt granska forskningsartiklar rörande processforskning och kvalitativ psykoterapiforskning.
- Visa kunskap om metaanalys inom psykoterapiforskning och kritiskt granska forskningsartiklar rörande metaanalyser.

Kursinnehåll

Delkursen ger fördjupade kunskaper i:

- Kritisk granskning av vetenskapliga artiklar.

Övergripande upplägg

Undervisning sker i form av föreläsningar, seminarier samt gruppövningar. Kursen "Vetenskap och forskningsmetodik i psykoterapi" är uppdelad i två delkurser (I och II) och förlagd till två hela veckor; första veckan på termin 2 (kurs I, vt 2024) och den andra veckan nu på termin 4 (kurs II, denna kurs).

Specifika anvisningar för "vecka 2" (VT25)

Innehåll

I denna delkurs ("Vecka 2") så bygger vi vidare på den första veckans fokus på vetenskapliga metoder, forskningsdesign och kritisk granskning av vetenskapliga artiklar inom effektforskning. Vi vidareutvecklar denna kunskap genom att ge en översikt av området metaanalys och arbeta med kritisk granskning av metaanalyser samt vetenskapliga artiklar med processforskning och kvalitativ metod. Detta ger en god grund för att reflektera över

resultaten från nationell och internationell psykoterapiforskning. Därutöver ingår etiska frågor i psykoterapiforskning.

Kurskrav

Ett kurskrav är närvaro och aktivt deltagande i undervisningen.

Obligatorisk litteratur

Forskningsetiska principer inom humanistisk-samhällsvetenskaplig forskning (utgivna av Vetenskapsrådet).

Riktlinjer för etisk värdering av medicinsk humanforskning (utgivna av f.d. Medicinska forskningsrådets nämnd för forskningsetik)

Böcker

Barker, C., Pistrang, N., & Elliott, R. (2015). *Research Methods in Clinical Psychology: An Introduction for Students and Practitioners, 3rd Edition*. Chichester, UK: Wiley-Blackwell. ISBN: 978-1-118-77320-8. Det är samma bok som ni använde under första veckan.

Hesser, H. & Andersson, G. (2015). *Introduktion till metaanalys och systematiska översikter*. Lund: Studentlitteratur.

Artiklar

Braun, V. & Clarke, V. (2006). Using thematic analysis in psychology. *Qualitative Research in Psychology*, 3(2), 77-101.

Elliott, R. (2010). Psychotherapy change process research: Realizing the promise. *Psychotherapy Research*, 20(2), 123-135.

Haverkamp, B. E. (2005). Ethical perspectives on qualitative research in applied psychology. *Journal of Counseling Psychology*, 52(2), 146-155.

Kazdin, A. E. (2009). Understanding how and why psychotherapy leads to change. *Psychotherapy Research*, 19(4-5), 418-428.

Levitt, H.M., Bamberg, M.G., Creswell, J.W., Frost, D.M., Josselson, R., & Suárez-Orozco, C. (2018). Journal article reporting standards for qualitative primary, qualitative meta-analytic, and mixed methods research in psychology: The APA Publications and Communications Board task force report. *American psychologist*, 73 1, 26-46 .

Levitt, H. M., Motulsky, S. L., Wertz, F. J., & Morrow, S. L., Ponterotto, J. G. (2017). Recommendations for designing and reviewing qualitative research in psychology: Promoting methodological integrity. *Qualitative Psychology*, 4, 1-22.

Malterud, K. (2001). Qualitative research: standards, challenges, and guidelines. *The Lancet*, 358-483-488.

Rafi, J. (2022). jamoviguiden. <https://jamoviguiden.se/>

Philips, B. & Falkenström, F. (2020). What research evidence is valid in psychotherapy research? *Frontiers in Psychiatry*, 11:625380. doi: 10.3389/fpsyt.2020.625380.

Rennie, D. L. (2012). Qualitative research as methodological hermeneutics. *Psychological Methods*, 17(3), 385-398.

Wertz, F. J. (2005). Phenomenological research methods for counseling psychology. *Journal of Counseling Psychology*, 52(2), 167-177.

Zilcha-Mano, S. (2017). Is the alliance really therapeutic? Revisiting this question in light of recent methodological advances. *American Psychologist*, 72(4), 311-325.

Vetenskapliga artiklar för bedömning tillkommer enligt lärares anvisning.

Examination

Kursen examineras genom individuell skriftlig hemtentamen, som delas ut/skickas ut 4/4 (se schema). Vad gäller betygssättning tillämpas en sjugradig betygsskala. Se nedan för betygs-kriterier. Övriga anvisningar för examination ges vid kursintroduktion.

Lärare

Camilla von Below (CvB) Fil dr, leg psykolog, leg psykoterapeut

Per Carlbring (PC) Professor, leg psykolog, leg psykoterapeut, specialist i klinisk psykologi

Nora Choque Olsson (NCO) Docent, med. dr, leg psykolog, leg psykoterapeut, specialist i klinisk psykologi

Peter Lilliengren (PL) Fil dr, leg psykolog, leg psykoterapeut

Björn Philips (BP) Professor, leg psykolog, leg psykoterapeut

Jonas Rafi (JR) Fil dr, leg psykolog

Betygskriterier

Vid betygssättning av hemskrivningen tillämpas följande sjugradiga skala.

A	Redogörelsen för och diskussionen av aktuella psykoterapiforskningsfrågeställningar är koncentrerade, synnerligen välskrivna med klargörande och nyanserade metodiska och teoretiska aspekter exemplifierade. Reflekterande resonemang är väl genomförda och mycket väl teoretiskt förankrade. Litteraturreferenser används korrekt.	Lärandemålen har uppfyllts till fullo <i>Utmärkt</i>
B	Redogörelsen för och diskussionen av aktuella psykoterapiforskningsfrågeställningar är välskrivna med klargörande, nyanserade metodiska och teoretiska aspekter exemplifierade. Reflekterande resonemang är väl genomförda har en teoretisk förankring. Litteraturreferenser används korrekt.	Lärandemålen har uppfyllts i mycket hög utsträckning. <i>Mycket bra</i>
C	Redogörelsen för och diskussionen av aktuella psykoterapiforskningsfrågeställningar är välskrivna med klargörande metodiska och teoretiska aspekter exemplifierade. Reflekterande resonemang är något begränsade. Litteraturreferenser används korrekt.	Lärandemålen har uppfyllts i hög utsträckning. <i>Bra</i>
D	Redogörelsen för och diskussionen av aktuella psykoterapiforskningsfrågeställningar är tydliga och begripliga med metodiska och teoretiska aspekter exemplifierade. Reflekterande resonemang är begränsade.	Lärandemålen har uppfyllts i tillfredsställande utsträckning. <i>Tillfredsställande</i>

E	Redogörelsen för de aktuella psykoterapiforskningsfrågeställningarna innehåller metodiska och teoretiska aspekter, men är något otydlig/outvecklad eller kortfattad.	Lärandemålen har uppfyllts trots vissa brister. <i>Tillräckligt</i>
Fx	Redogörelsen för de aktuella psykoterapiforskningsfrågeställningarna är otydlig och något bristfällig samt tyder på vissa missförstånd. (Åtgärd: restuppgift.)	Lärandemålen har inte helt uppfyllts. <i>Åtgärd: komplettering</i>
F	Redogörelsen för de aktuella psykoterapiforskningsfrågeställningarna är ostrukturerad och bristfällig och tyder på betydande missförstånd. (Åtgärd: hela uppgiften görs om.)	Lärandemålen har inte alls uppfyllts. <i>Åtgärd: omskrivning</i>

Schema

Datum	Innehåll
31/3	Kl. 9-10 Introduktion till forskningsmetodikveckan (BP+NCO) Kl. 10-12 Metaanalys I (Hesser & Andersson) (lärarlös) Kl. 13-16 Metaanalys II (Hesser & Andersson) (PL)
1/4	Kl. 9-12 Bedömning av Metaanalyser I (PL) Kl. 13-16 Bedömning av Metaanalyser II (PL)
2/4	Kl. 9-12 Workshop i kvalitativ metod (CvB) inför workshoppen repetera Braun & Clarke från T2 Kl. 13-16 Bedömning av psykoterapiforskningsartiklar (processforskning) (BP)
3/4	Kl. 9-12 Bedömning av psykoterapiforskningsartiklar (kvalitativ metod) (CvB) Kl. 13-16 Statistik-workshop (JR) inför workshop ladda ner programmet: Jamovi, https://jamoviguident.se/
4/4	Kl. 9-12 Etiska frågor och riktlinjer för psykoterapiforskning samt vetenskaplig publicering inom psykoterapiforskning (PC) (Barker et al kap 10 och 12; Vetenskapsrådet; Medicinska forskningsrådet). Kl. 13-16 Sammanfattning av kursen, gruppdiskussion; utdelning av hemskrivning (NCO+BP)
9/5	<i>Hemtentamen lämnas in <u>senast</u> 9/5. (Vidare instruktioner ges vid kursintroduktionen)</i>